מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לאתר מידע מדויק מתוך כתבה עיונית
- להסיק מסקנות ולהבין קשרי סיבה ותוצאה בטקסט
- להרחיב אוצר מילים ולתרגל כתיבת דעה מנומקת

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת הכתבה

1. ב – בעדרים גדולים, יחד עם עדרי גנו
2. ב – חלק מהן נשארות ערות לשמור בעוד האחרות ישנות
3. ב – בגלל ההתנהגות התוקפנית שלהן
4. ב – לכל אחד דגם ייחודי משלו, כמו חותמת אישית
5. ב – כי הן אינן מעלות גירה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – בכתבה מתואר שתמיד פוגשים זברות בקבוצות
2. לא נכון – חלק מהזברות נשארות ערות כדי לשמור מפני טורפים
3. נכון – כך כתוב בכתבה
4. נכון – כך מוסבר בקטע 'מכיר את הפסים של אמא'
5. לא נכון – בכתבה נכתב שהעקיצה מסכנת חיים

חלק ג' – התאמת מילים ומשמעותן

1 – ד (לגרש)
2 – ב (שוב ושוב)
3 – ג (קבוצת בעלי חיים החיה יחד)
4 – ו (שטח שבו אוכלים עשב)
5 – א (הסתתרות בעזרת התאמה לסביבה)
6 – ה (לועס מחדש אוכל שכבר נבלע)

חלק ד' – השלימו את המשפט

1. גנו
2. הסוואה
3. אצבעות
4. גירה
5. צה-צה

חלק ה' – הבנה והסקה

1. בגלל ההתנהגות התוקפנית של הזברות
2. הזברות תמיד נמצאות בקבוצה או בעדר, לא לבד
3. למשל: הפסים מבלבלים את זבובי הצה-צה, או משמשים הסוואה מפני טורפים

חלק ו' – כתיבת דעה

1. תשובה ברורה בעד או נגד, עם נימוק מתוך הכתבה כמו מידע מפתיע או נושא מעניין
2. דעה ברורה עם נימוק מהכתבה, למשל ביטחון בקבוצה גדולה או מציאת מזון

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הסוואה / בלבול זבובי הצה-צה / הגנה מקרינת שמש / טשטוש בתנועה
- כדי לשמור על העדר מפני טורפים בזמן שהאחרות ישנות
- לכל זברה דגם ייחודי משלה, בדיוק כמו טביעת אצבע אישית לכל אדם

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את הדף לפי קטגוריות (איתור מידע, פרשנות, כתיבה) ולעבוד בקבוצות קטנות
- מומלץ לקרוא את הקטע 'מכיר את הפסים של אמא' בקול רם לפני פתרון השאלות על דגם הפסים
- בשאלות הכתיבה הפתוחה כדאי להציג דוגמת תשובה אחת לפני העבודה העצמאית

דף תרגול: הכתבה "שחור לבן שחור" – חיי הזברות

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

נענה על שאלות על הכתבה 'שחור לבן שחור', שמספרת על הזברות ועל החיים שלהן בטבע.

📖 מילון קטן:

עדר	קבוצת בעלי חיים שחיה ונעה יחד
מרעה	שטח פתוח שבו בעלי חיים אוכלים עשב
סוואה	התחפשות לפי הסביבה כדי לא להתגלות
נדידה	מעבר ממקום למקום לפי עונות השנה
זבוב הצה-צה	זבוב מסוכן שעקיצתו יכולה לסכן חיים
להניס	לגרש בכוח ממקום מסוים
ללא הרף	שוב ושוב, בלי הפסקה
מעלה גירה	לועס מחדש אוכל שכבר נבלע

1 חלק א' – הבנת הכתבה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. עם מי הזברות נודדות?

א) לבד, כל זברה בנפרד ב) בעדרים גדולים, יחד עם עדרי גנו ג) רק בלילה ד) רק בקיץ ובלי מנוחה

2. מה עושות הזברות בלילה?

א) כולן ישנות יחד באותו זמן ב) חלק מהן נשארות ערות לשמור בעוד האחרות ישנות

ג) הן ממשיכות לנדוד ד) הן אוכלות בלבד

3. למה לא הפכו את הזברות לחיות עבודה?

א) כי הן קטנות מדי ב) בגלל ההתנהגות התוקפנית שלהן ג) כי הן חיות רק באפריקה

ד) כי אין להן פרווה

4. במה דגם הפסים דומה לטביעת אצבע?

א) לשניהם יש פסים ב) לכל אחד דגם ייחודי משלו, כמו חותמת אישית ג) שניהם משמשים נגד טורפים

ד) שניהם משתנים עם הגיל

5. למה הזברות אוכלות גם ביום?

א) כי הן אוהבות שמש ב) כי הן אינן מעלות גירה ג) כי הגנו אוכל את כל העשב בלילה

ד) כי הטורפים ישנים ביום

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הזברות חיות בעדרים ולא לבד.	☐	☐
2	במהלך הלילה כל הזברות ישנות בו זמנית.	☐	☐
3	הזברות נודדות בקיץ יחד עם עדרי הגנו.	☐	☐
4	לכל זברה יש דגם פסים ייחודי משלה, כמו טביעת אצבע.	☐	☐
5	עקיצת זבוב הצה-צה אינה מסוכנת לזברות.	☐	☐

3 חלק ג' – התאמת מילים ומשמעותן

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. להניס	___	**א.** הסתתרות בעזרת התאמה לסביבה
2. ללא הרף	___	**ב.** שוב ושוב
3. עדר	___	**ג.** קבוצת בעלי חיים החיה יחד
4. מרעה	___	**ד.** לגרש
5. סוואה	___	**ה.** לועס מחדש אוכל שכבר נבלע
6. מעלה גירה	___	**ו.** שטח שבו אוכלים עשב

4 חלק ד' – השלימו את המשפט

השלימו את המילה החסרה.

1. הזברות נודדות בקיץ יחד עם עדרי _____ .

2. הפסים על גוף הזברה משמשים לה גם כ _____ מפני טורפים.

3. בדיוק כמו טביעת ה _____ שלנו, לכל זברה יש דגם פסים ייחודי.

4. הזברות אינן מעלות _____ , ולכן הן חייבות לאכול גם ביום.

5. עקיצת זבוב ה _____ יכולה לסכן את חיי הזברה.

5 חלק ה' – הבנה והסקה

ענו בקצרה.

1. מה הסיבה לכך שבני האדם לא אילפו את הזברות? נמקו לפי הכתבה.

2. הביאו דוגמה אחת מהכתבה לכך שהזברה היא בעל חיים חברתי.

3. בחרו אחד ההסברים המדעיים בכתבה לכך שלזברה יש פסים, וכתבו אותו בקצרה.

6 חלק ו' – כתיבת דעה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. האם הייתם ממליצים לחבר או לחברה לקרוא את הכתבה 'שחור לבן שחור'? נמקו בשתיים-שלוש שורות.

2. מה דעתכם על כך שהזברות בוחרות לנדוד יחד עם עדרי הגנו ולא לבד? הסבירו לפי הכתבה.

כרטיס יציאה

מהי אחת הסיבות שמסבירות מדוע יש לזברה פסים?

מדוע חלק מהזברות נשארות ערות בלילה?

מה המשותף בין דגם הפסים של הזברה לטביעת אצבע?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀